

Onderlegger leergang VierVooruit

Veel leerlingen met een auditieve of een communicatieve beperking ondervinden op school moeilijkheden vanwege hun functiebeperking. Dit kan te maken hebben met het accepteren of verwoorden van de beperking, gebrekkige studievaardigheden of het aangaan en onderhouden van sociale contacten. Er zijn verschillende factoren waardoor een leerling problemen ervaart.

Vaak komen deze tot uiting in een onvoldoende communicatieve redzaamheid.

Het gevolg hiervan is dat bij leerlingen het welbevinden en de betrokkenheid bij school afneemt en de schoolresultaten negatief beïnvloed worden. Ze veel stress en druk ervaren door onbegrip vanuit zichzelf, ouders en omgeving.

In het mbo en hbo zien we dat leerlingen soms voortijdig hun studie afbreken, thuis komen te zitten en moeite hebben om te accepteren dat de beperking ook na de middelbare school nog blijft bestaan.

Naast het opleiden voor een diploma is het de taak van VierTaal College Amsterdam om de leerling voor te bereiden op een zo volwaardig en zelfstandig mogelijke plaats in de maatschappij. Dit betekent dat wij aandacht moeten geven aan zelfstandigheid en de ontwikkeling van communicatieve en sociale redzaamheid .

De doelstelling van VierVooruit is dan ook:

De transitie van leerlingen met een cluster 2 arrangement naar het mbo en hbo optimaliseren, zodat zij in staat zijn hun ondersteuningsbehoeften voor een mbo of hbo-opleiding zelfstandig te organiseren en succesvol de opleiding kunnen starten, doorlopen en afronden.

Dit proces kan volgens ons worden ingedeeld in drie fasen: de voorbereiding, een goede overdracht en de nazorg als de leerling van school is. Wij hopen zo een bijdrage te leveren voor onze leerlingen om te kunnen slagen in een vervolgopleiding.

De lesmethode VierVooruit

In het vernieuwde vmbo zijn een aantal kerndoelen opgenomen. Zo is het verplicht dat er binnen het onderwijsprogramma aandacht is voor loopbaanoriëntatie, studievaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling. Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) is opgenomen in de kern van de nieuwe beroepsgerichte examenprogramma's voor het vmbo. Iedere school heeft de plicht om minimaal 2 jaar met leerlingen bewust bezig te zijn met de keuze van een vervolgopleiding. Voor de doelgroep communicatief en auditief beperkte leerlingen is er voor LOB geen specifieke methode die naast beroepskeuze ook gericht is op de beperking. De praktijk leert dat cluster 2-leerlingen onvoldoende relevante informatie halen uit de bestaande methodes. Ook vinden zij het lastig om te kunnen beoordelen welke opleiding en welk beroep zij wel en niet kunnen uitvoeren met hun beperking. Een goede voorbereiding op een toekomstig beroep mét aandacht voor de talige en communicatieve ontwikkeling van deze doelgroep is dus noodzakelijk.

Binnen de methode is er ook aandacht voor de studievoordigheden. Het mbo en hbo verwacht veel zelfstandigheid in het plannen en de hoeveelheid lesstof is schrikken voor leerlingen. Daarom wordt in de methode al geoefend met deze vaardigheden en worden boeken en studiewijzers van het mbo en hbo bekeken. Ook wordt geoefend met Elektronische LeerOmgevingen en wordt gekeken hoe je studiefinanciering aanvraagt. Binnen al deze lijnen staat de moeilijkheden die je kunt ervaren als TOS'ers of SH'ers centraal en worden er oplossingen of compensatiemiddelen aangeboden.

Ook is er aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Veel leerlingen vinden het moeilijk om gevoelens en gedachten te herkennen en te benoemen. Maar ook kan het lastig zijn contact te maken en te onderhouden. Voor onze doelgroep is het echter van wezenlijk belang dat ze een sociaal netwerk om zich heen hebben om zelfstandig te kunnen functioneren. Al is het maar om te helpen met de belastingaangifte. Hoe leerlingen voor zo'n sociale cirkel kunnen zorgen, komt ook naar voren in de methode.

Het meest centraal in de methode staat de psycho-educatie. Het uiteindelijke doel is om leerlingen zelfredzaam te maken. Zelfkennis en zelfbewustzijn nemen een belangrijke plaats in onze visie en methodiek. Dit doen we door middel van:

- ervaren** (een hoorcollege bijwonen. Kun je het verstaan? Waar kun je het beste zitten?)
- ontdekken** (als ik dit heb ,hoe zit het dan met ?)
- kennis krijgen** (informatie krijgen. Hoe ziet je eigen dossier eruit ? Wat betekenen die begrippen die bv de logopedist gebruikt)
- begrijpen** (als ik moeilijk verstaanbaar ben voor mijn omgeving wat betekent dit voor mijn beroepskeuze)
- delen met lotgenoten** (het feest van de herkenning, weten dat je niet de enigste bent en de verhalen horen van gelijken)
- bewustwording** (aan de hand van een casus de probleemstelling doorgronden en te reflecteren)
- alles is OK** (bij alles wat je voelt of denkt is niets gek, fout of raar)

De methode is nu geschreven op havo én vmbo niveau.

Tot slot

VierVooruit bestaat inmiddels bijna twee jaar, we zijn nog lang niet klaar met ontwikkelen. Maar we merken door de ervaring, het vele lezen van onderzoeken en uitproberen van methodieken wat de leerling ondersteunt/helpt bij het zoeken van identiteit en beroep. Middels een cyclisch proces willen we de methode verdiepen en verfijnen.

De toekomstplannen

-redigeren van de leergang

-We willen een studiewijzer / een docentenhandleiding ontwikkelen die nog meer houvast kan geven bij het geven van de leergang om het leerrendement nog meer te verhogen.

-Voor de Ambulante Dienstverlening komen gespreksbladen zodat teruggegrepen kan worden op de lessencyclus.

De methode bestaat uit de volgende onderdelen:

havo

studiekeuze
empowerment
ervaren hbo
ervaren hulpmiddelen
academische vaardigheden
praktisch
de sociale cirkel
18 + wat betekent dat...